

ANUL XVIII Nr. 48

Octombrie-Decembrie 1923

BULETINUL SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMÂNE

REVISTĂ PENTRU NUMISMATICĂ ȘI ȘTIINȚELE AUXILIARE

SUB ÎNGRIJIREA D-LUI

CONSTANTIN MOISIL

PROFESOR, NUMISMAT ȘI MEMBRU CORESPONDENT
AL ACADEMIEI ROMÂNE

BUCUREȘTI

—
TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII
STRADA REGALĂ, 19

c. 10619

1924

HORGOS (HERGOS)

Dicționarul Academiei Române nu cunoaște numele de ban *horgos* (*he'rgos*) întrebuințat de Români din Ardeal în curs de aproape 150 de ani începând de pe timpul lui Leopold I. Iată documentele în care ni s'a păstrat:

În o notiță pe Cazania lui Varlaam a bisericii din Răhău se scrie: «În zilele lui Întonie Rosit Voivod, cândo aū înblat văletol 7186 (1678) msta Ag[u]stū: . . . la Alicxandru 2 horgos pe pă-mănt...»¹⁾.

În o notă de pe o *Evanghelie* slavonă, cam de pe la 1550, din biblioteca liceului grănițeresc din Năsăud, protopopul Procop Tearci din Rus «poroncește» la 23 Martie 1748: «Alta, iată că vi să poroncește Molitfi Tale, precum am văzut și porunca preacinstului vicarășu, numai decăt să strângi de la feți căte 6 horgos, și de la diieci cătă 3 horgos, și pe la Blagoveštenii să-î strângi toți bani[i], fără țiră de răstanție: de la popa Urătul 15 horgos și 4 oi; numai să le pornească de l[a] Prūd, cī chizeși; pentru 5 horgos, Fătul; așjderea și alte răstanții să le scoți. Și pe Marți în 29 să le aduci la Bistriță.

Acīast[a] poroncim. Să fii cu H[risto]s, amin»²⁾.

Cum se poate ceti pe o *Evanghelie* din Geoagiu-Feredeu, la 1761 diacul «Toder» «aū agiutat» cu «3 horgos»³⁾.

În sfârșit pe un *Triod* din 1731 al bisericii ortodoxe nouă din Gioagiul-de-sus se poate ceti în o însemnare din 3 Martie 1815 a lui Chiril Popovici din același sat: «au datū . . . Tecșa Opre 2 hergos, și Onilă 3 hergos, popa Ioneș 3 hergos, Gruită Ion 3 hergoșū

1) N. Iorga, *Serisori și inscripții ardeleno și maramureșene*, II, București 1906, p. 154.

2) *O. e.*, p. 137.

3) *O. e.*, p. 104.

Giuncanu Gavrilu 3 hergoși, și cari au făcutu, cu câte unu hergoșu, bine, să le fie poman[ă], pe nemu, pe semantă» 1).

Numele acestei monete de argint cu valoarea de 17 creițari se derivă din ung. *horgas* «krumm», numită așa după forma pe care a luat-o la fabricare. Până bine de curând nici dicționarele ungu-rești n'au cunoscut acest înțeles al lui *horgas*. El a fost relevat de Melich J. în *M. Nyr.* XXX, 434, care l-a găsit în o dare de seamă despre o tipăritură veche a școalei sup. unitare din Cluj, publicată de K(anaró) F(erenc) în *Magy. Könyvszemle*, seria nouă, IX, 222. Pe o pagină albă dela începutul acestei cărți se poate citi: «Itt Kolosvarott Egy megh nyittatott zár nélkül való Bibliothecából, tudgya Isten kicsodáiból. Teleki Iános ott horgason vette. Ebb, az ki haragszik érette. Amen!» Deci «a cumpărat-o Teleki Iános cu 5 hergoși».

Ungurescul *horgas* a intrat și în săsește în formele *horgosch* și *horgasch* 2). Aici trăește până astăzi în locuțiunea: *es geht ihm d'r h'rgos in tsud'rn* = «es geht ihm gut, er hat gute Tage (wie der in Lumpen aufbewahrte horgos)» 3).

DR. N. DRĂGANU
Profesor universitar, Cluj

BCU Cluj / Central University

CU PRIVIRE LA BANII LUI CUZA-VODĂ

Articolul atât de interesant despre banii lui Cuza-Vodă, pe care marele nostru învățat d. N. Iorga l-a publicat în numărul trecut al acestei reviste, a aruncat o lumină neașteptată asupra proiectelor ce le făurea, în materie monetară, primul Domn al Principatelor Unite Române. Sprijinul ce l-a dat cu atâta bunăvoință consulul francez din Iași, Victor Place, pentru reușita încercării de a se bate monete românești, și contribuția savantului numismat francez Ad. de Longpérier, care a desemnat proiectele de monete, dovedesc, la rândul lor, interesul mare ce-l purtă guvernul francez pentru rezolvirea favorabilă a acestei probleme.

1) *O. c.*, p. 106.

2) J. Haltrich, *Plan zu Vorarbeiten für ein Idiotikon der siebenb. sächs. Volkssprache*. Brașov, 1865, p. 144: *horgesch* (magy. *horgas* Krumm) ehemaliges 17 Kreuzerstück; Haltrich-Wolff, *Zur Volkskunde der S. Sachsen*, Wien, 1885, p. 372, 150; Dr. Julius Iacobi, *Magyarische Lehnworte im Siebenbürgisch-Sächsischen*. Programm des evang. Gymnasiums A. B. in Schässburg, 1894/5 s. v.

3) Dr. G. Kisch, *Nöner Wörter und Wendungen*, Bistrița, 1900, p. 73.

Din îndemnul d-lui N. Iorga am rugat pe d. Henri Place, distinsul fiu al consulului francez din timpul Unirii, să cerceteze dacă nu cumva se găsesc în arhiva familiei sale desemnurile lui Longpérier, ca să putem avea o idee exactă de înfățișarea ce trebuiau să o aibă monetele pe cari voia să le bată Cuza-Vodă în 1860. D-sa a avut bunavoința să cerceteze și în adevăr a găsit acele desemnuri.

Astfel, mulțumită bunăvoinței d-lui Henri Place și interesului ce d-sa îl manifestă față de trecutul nostru, putem prezenta cititorilor desemnurile pieselor de 20 români, 5 români și 10 centime, piese cari reprezentau modul cum aveau să se înfățișeze seriile de monete de aur, de argint și de bronz ale lui Cuza-Vodă.

Piesa de aur de 20 români trebuia să aibă valoarea unui napoleon de aur (20 franci) și se prezintă astfel (fig. 1):

Ar. ALECSANDRU · JOAN · DOMN · MOLD · SI · VAL ·

Stema Principatelor-Unite, formată din două medalioane ovale cu armele Moldovei și Munteniei, timbrate de o coroană princiară.

Rs. PRINCIPATELE | UNITE (pe margine), 20 | ROMANI | 1860 (într'o coroană elipsoidică de spice).

Fig. 1.

Piesa de 5 români (argint) avea să fie de mărimea și valoarea unei piese de 5 franci și se înfățișă astfel (fig. 2):

Ar. ALECSANDRU · JOAN · D · MOLD · SI · VALAH *

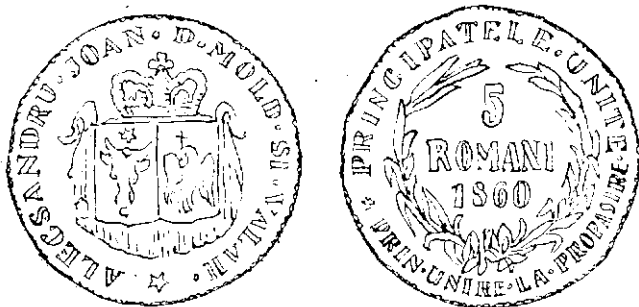

Fig. 2.

Stema Principatelor-Unite formată din două scuturi dreptunghiulare cu armele Moldovei și Munteniei, așezate alături pe mantia domnească și timbrate de o coroană regală.

Rs. PRINCIPATELE · UNITE | * PRIN · UNIRE · LA ·
PROPĂSIRE * (pe margine), 5 | ROMANI | 1860 (într'o coroană
rotundă de spice).

Piesa de 10 centime (bronz) avea să fie ca cea franceză de
valoare echivalentă, dar de înfățișare ca fig. 3:

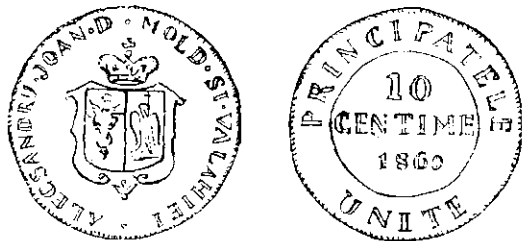

Fig. 3.

Ar. ALECSANDRU · JOAN · D · MOLD · SI · VALAHIEI
Stema Principatelor-Unite formată din două scuturi lungărețe alipite,
având armele Moldovei și Munteniei, și timbrate de o coroană
princiară.

Rs. PRINCIPATELE | UNITE (pe margine), 10 | CENTIME |
1860 (în câmpul monetei).

CONST. MOISIL.

PRIMELE INCERCĂRI DE A SE INFIINȚA O BANCĂ NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI ¹⁾

Tratatul dela Adrianopole (1829) declarase liber comerțul
țărilor românești și libera navigație pe Dunăre. Prin aceste dispo-
zițiuni agricultura începu să se desvolte și negoțul extern să ia
avânt. Dar situațiunea financiară era din cale afară de proastă. Pro-
prietarii de moșii, precum și neguțătorimea, nu aveau capitaluri, iar
creditul era nul, fiindcă pe de o parte piețele străine încă nu ne cu-
noșteau, iar pe de altă parte singurii posesori de numerar, cari ar
fi putut ajuta nouile întreprinderi, erau Armenii, Evreii și Grecii, cari

¹⁾ În revista noastră s'a vorbit mai de multe ori despre încercările ce
s'au făcut, parte în Muntenia, parte în Moldova, pentru înființarea unei bănci
de emisiune. Cum prima bancă ce a emis de fapt monete a fost actuala Bancă
Națională, credem că nu este lipsit de interes să arătăm și modul cum s'a
format ideia înființării acestei Bănci și încercările ce s'au făcut până ce ea
a devenit realitate. N. R.

împrumutau bani cu o «camătă» ce trecea peste câștigul ce ar fi putut prinde un agricultor sau un negustor.

În privirea acestei stări de lucruri Obșteasca Adunare din Muntenia dela 1832, Aprilie, se adresează către «Excelența Sa D. Prezidentul Plenipotent» (Kisselef) cu următoarea propunere:

«Dacă între rugăciunile noastre ce deapurare le înălțăm către cel Prea Înalt ne-ar fi ertat de a face o rugăciune, dorința noastră ar fi de a se putea întocmi o *Bancă Națională*.

«Lipsa de bani în Prințipat și lipsa ce avem de capitaliști au suit dobânda, chiar cea pravilnică, la un preț derăpănător pentru toți proprietarii ce sunt nevoiți a alerga la împrumuturi. Această ticăloșie este una din cele mai mari ce se împotrivesc aici la orice îmbunătățire și înaintare a lucrării pământului. De ar fi prin putință a împreuna (sic) Statul capitalul cel trebuincios pentru acest sfârșit, acest capital ar spori din an în an cu prisosul ce ar eși din dobânzi, cari în puținii ani l-ar ridica la cumpăna de a putea în-tâmpina toate trebuințele și după aceasta, în urmă, prisosul dobânzilor ar sluji la feluri de îmbunătățiri ce trebuințele țării le cer»¹⁾.

Propunerea Obșteștii Adunări nu s'a realizat, însă ideia înființării unei Bănci Naționale a urmărit și mai departe pe toți conducătorii destinelor țării.

C. Bălcescu propune în 1845 înființarea unei «Case de păstrat și de împrumutare», «care — zicea el — este de cea mai neapărată trebuință claselor de jos spre formarea capitalurilor ce le ridică din căderea lor și cari sunt de mare ajutor societății întregi, prin strângerea împărțitelor capitaluri mici în mari, prin interesul ce-l iau mai mulți oameni la buna orânduială și prin duhul păstratului ce se insuflă: princip fundamental al moralității... Vrem să dăm o lovitură mârșavei camătării, care împedică la noi orice întreprindere și care sugrumă, de atâta vreme, atâta lume»²⁾.

Chiar în Proclamația revoluționarilor dela 1848 se cerea înființarea Băncii Naționale:

«Popolul român chiamă toate stările la fericire, recunoaște facerile de bine ale comerțului, știe că sufletul lui este creditul pe care niciodată n'a vrut să-l înlesnească sistema trecută. [Imprumuturi dela particulari]. Decretă dar o *bancă națională*, însă cu fonduri naționale».

¹⁾ *Curierul Românesc* No. 24 din 21 Aprilie 1832.

²⁾ *Curierul Românesc* No. 11 din 5 Febr. 1845.

Dorința, atât de mult urmărită, ca să se creeze o bancă «cu fonduri naționale» nu s'a putut îndeplini, căci vedem că la 1866 — sub Cuza Vodă — se votează concesiunea unei bănci firmei Peyrer, Herz & Co., raportor fiind M. Kogălniceanu ¹⁾.

Această bancă a luat denumirea de «Banca României».

Imi va fi permis să adaog, că pe când se plămădia această concesiune, Ioan Heliade Rădulescu cerea crearea unei Bănci Naționale, și vedem în ziarul *Proprietarul Român* din 1861 No. 13 Febr. 20. că proprietarii din Brăila însărcinează pe Heliade «prin mandat cu puteri plenare ca să redigeze în cauză către Adunarea Legislativă a țării o petițiune în forma cea mai amplă.»

Ioan Heliade revine iarăși la crearea Băncii Naționale, și prin ziarul *Legalitatea* din 26 Mai 1866, înștiințează că «mari capitaliști din Europa se oferă spre a avansa sumele convenite spre înființarea unei bănci în adevăr naționale».

Modul de a se efectua acest împrumut, Heliade îl explică astfel:

Pentru pământurile date la țărani ca împrumutări se emisese bonuri ca de vre-o 500 milioane lei, și Heliade adaogă: «La început pentru o bancă se poate aduce 200 mil. lei în numerar... Cele 200 milioane lei în bonuri rurale reprezintă o dobândă anuală ce au să ia proprietarii după legea rurală, suma de 20 mil. lei câte 10%» ²⁾.

«Cu 20 milioane lei, ca anuități garantate, se poate face în străinătate un împrumut, și putem asigura că este aflat — dela 165—174 milioane lei, dându-se cele 20 milioane lei anual spre plata dobânzilor și amortismentului». Intermediarul era un domn Manesis.

În răstimpul acesta, Guvernul propunea în cameră un proiect de lege pentru emiteră de hârtie monetă în valoare de 12 milioane fr. (32 milioane lei). Era un fel de împrumut intern și care se garanta cu domeniile Brăila, Giurgiu și Turnu. Camera, în urma explicațiunilor date de Strat — primul învățat economist român — a respins proiectul, arătându-și dorința pentru o bancă națională.

Această dorință — care devenise un ideal pentru Români — s'a realizat prin fondarea actuală Bănci Naționale, creată prin subscrierea publică în anul 1881.

MIHAIL STĂNCESCU

Arhivar-Ajutor la Arhivele Statului
Bibliotecarul Camerei de Comerț

¹⁾ *Monitorul Oficial* No. 70 din 1866 p. 315.

²⁾ La 1868 erau în circulație bonuri rurale în valoare de vre-o 91 mil. lei.

MONETELE LUI DABIJA-VODĂ (1661—1665) ȘI ALE LUI MIHNEA-VODĂ RADUL (1658—1660)

— VARIETĂȚI INEDITE —

Monetele bătute de Vodă Dabija în monetăria țării, ce se afla în castelul domnesc din Suceava, ne sunt bine cunoscute prin publicațiunile lui D. Sturdza, Fischer, G. Sion, N. Iorga, C. Moisil, C. Karadja, dintre cari lucrări unele au fost publicate în acest Buletin.

De alt-fel în întreaga numismatică a țărilor române nu găsim un al doilea exemplu, ca un Domnitor să bată un așa de mare număr de monete ca Dabija, dela care ne-au rămas mai multe zeci de kilograme, și pe cât sunt de numeroase pe atât nu au nici o valoare metalică, ele fiind falsificate de veneticul Domnitor, spre a-și agonisi, în scurta sa domnie, o avere imensă, grație cursului forțat pe care l-a impus locuitorilor Moldovei.

Îmbogățirea colecțiunei mele, cu un important tezaur de șilingi moldovenești bătute în Suceava, din cari cea mai mare parte reprezintă monete cu stema țării, cu figura și titulatura Domnitorului, deci monete proprii ale țării Moldovei, și prezintă foarte multe varietăți inedite, ne face să reluăm studiul monetelor lui Dabija-Vodă.

Acelaș tezaur conținea și câte-va imitațiuni de șilingi polonezi bătute în bănăria din Suceava de acelaș Domnitor, precum și un număr de 8 monete muntenești bătute de *Mihnea Radul* (1658—1660).

*

Monetele lui Dabija și Mihnea Radul, Domnitori aproape contemporani, apar în numismatică țărilor române ca o serie izolată față de seria monetelor românești cunoscute, cari dispăruse în Moldova și în Țara Românească de mai bine de șase decenii. De alt fel cu aceste serii izolate dispăre și obiceiul, poate că și dreptul, ce-l avea Domnitorul de a-și bate monete proprii, urmând ca în țările surori să circule monetele țărilor învecinate, bătute din metal prețios.

*

Primul punct important ce reiese din studiul tezaurului nostru, a cărei localitate unde a fost descoperit nu ne este cunoscută, este amestecul monetelor lui Dabija și Mihnea Radu, amestec ce nu-l

cred datorit unei simple întâmplări, ci din considerentele mai jos arătate rezultă, că aceste două serii provin din aceeași bănărie aflată în Suceava.

Această ipoteză o bazăm pe caracterele monetelor și anume:

1. Identitatea aliagiului de metal și identitatea în greutate a lor.
2. Marea asemănare în executarea pieselor, ce arată că au fost gravate de același artist.

3. Existența unor piese de aramă argintate atât în seria lui Dabija cât și a lui Mihnea Radul, demonstrând prin aceasta intențiunea ambilor Domnitori de a pune în circulație monete fiduciare.

Un singur punct rămâne a fi clarificat, acela că domnia lui Mihnea Vodă Radul se termină cu câte-va luni înainte de începerea domniei lui Dabija, fapt care nu explică cum bănăria lui Dabija a putut bate șilingi românești ai uuui Domnitor ce a fost alungat din scaun. Numai descoperirea de noi izvoare va putea clarifica acest punct.

Șilingii lui Dabija-Vodă

În grupul de șilingi moldovenești bătute în Suceava cea mai numeroasă serie o reprezintă monete imitate după următoarele tipuri:

a) *Imitați după șilingi suedezi*: ai reginei Christina (1622—1654 și 1639) între cari găsim unii cu marca din Riga, iar alții cu cea a Lituaniei; imitațiuni dupe șilingii lui Carol X Gustav (1654—1660) cu marca orașului Riga sau a Lituaniei; imitațiuni după șilingii lui Carol XI (1660—1679)

b) *Imitațiuni după șilingi polonezi*, tip Ioan II Cazimir (1648—1668).

c) *Imitațiuni după șilingi de Brandenburg*, tip Frederic Wilhelm (1648—1688).

În afara acestor tipuri de monete ne-au rămas din monetăria dela Suceava o serie de șilingi proprii ai lui Vodă Dabija, având reprezentată figura și numele Domnitorului.

Această serie, de sigur cea mai importantă pentru numismatica moldovenească, este compusă din foarte puține piese dintre cari 5 au fost descrise de Fischer și 4 de Moșil.

În tezaurul nostru găsim 19 varietăți inedite a căror descriere face obiectul studiului de față.

Ceace caracterizează tipul monetelor proprii ale lui Dabija este că gravorul a imitat aversul dupe cunoscutul sfert de ducat polonez

al regelui *Ioan Casimir* ce este reprezentat călare, galopând spre stânga. Regele polon este îmbrăcat într'o armură complectă cu cască pe cap, ridicând cu mâna dreaptă o spadă gata să lovească. Această reprezentare este gravată după toate regulile heraldice ale timpului.

Pe monetele lui Dabija, gravorul reprezintă pe Domnitor cu barbă, îmbrăcat în haine, fluturându-i pe umeri mantia domnească și ținând cu ambele mâini hățurile. Corpul este aplecat puțin înainte pe gâtul calului ce galopează spre stânga.

Ca atribute găsim pe ducatul polonez, deasupra capului, o coroană regească, iar jos la picioarele călărețului o monogramă.

Pe șilingii moldovenesti este reproducă sus o coroană închisă, iar jos capul de zimbriu moldovenesc, lipsindu-i însă steaua dintre coarne.

În jurul monetei, între două cercuri de sfoară sau puncte, găsim inscripțiunea: IOHAN ISTRATDRVV.

Această inscripțiune suferă variațiuni de litere pe fie care piesă, ast-fel după cum se vede pe reproducerea șilingilor descriși, și cari arată că gravorul, lipsit de cultură, a utilizat la fabricarea stanțelor patrice separate pentru fiecare literă, pe cari patrice le-a aranjat după bunul său plac, la întâmplare sau după spațiul liber ce-l avea la dispoziție.

Reversul prezintă pe scria lui Dabija două varietăți distincte formând astfel două tipuri:

Tipul I prezintă în centru atributele Domnitorului: căciula domnească, dedesubtul căreia stau încrucișate *buzduganul și iataganul*, iar nu două buzdugane încrucișate, după cum au fost descrise piesele până în prezent. La exterior între două cercuri lineare, punctate sau de sfoară, avem inscripțiunea: SOLIDVS CIVI MOLD 68, care însă prezintă diferite varietăți datorite schimbării de litere. Pe unele piese cuvântul SOLIDVS este înlocuit prin MONETAE CIVI MOLD 68.

Tipul II se caracterizează prin faptul că reversul lui Dabija este imitat după reversul șilingilor lui Carol Gustav X, ast-fel cum au fost imitați, în bănăria din Suceava, șilingii mai sus descriși reprezentând în centrul monetei o dublă monogramă la care litera externă este un: C. D. S. V. iar litera internă este un: B. C. H. T. L. X. I.

De jur împrejur, la centru între două cercuri de linii perlate sau de sfoară, se citește: SOLIDVS CIVI MD 16 — DOM sau SOLIDVS DGRM 168.

Cele 19 varietăți mai jos descrise le considerăm ca inedite, de oare-ce reprezintă deosebiri atât în monogramă după revers, cât și în inscripțiuni, după cum se pot constata pe reproducerea pieselor din planșa alăturată.

1. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. Intre două cercuri de sfoară: coroana domnească IOHAN-ISTRATDORVV:

Rv: Căciula domnească dedesubtul căreia buzdugan și iatagan încrucișate. Intre două cercuri de sfoară; SOLIDUS CIVI. M. D. 18.

2. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. Intre două cercuri de sfoară: coroana domnească ISTRATE: DABISA. D.G.R.M.

Rv: Căciula domnească având o formă specială alungită, dedesubtul căreia buzduganul și iataganul încrucișate. În afară limitată de un cerc punctat SOLI... G. MOLD 68.

3. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. Intre două cercuri de sfoară: coroana domnească C.A.B.I.S.T..... P.S.

Rv: Căciula Domnitorului simplă, rotundă, dedesubtul căreia buzdugan și iatagan încrucișate. În afară limitate de două cercuri de sfoară MONETA.C.....

4. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. Intre două cercuri perlate ⦿ D.A.B.I.S.A.....

Rv: Căciula Domnitorului simplă și foarte mică, dedesubt buzdugan și un iatagan foarte lung. În afară limitate de două cercuri perlate ⦿ M.O.N.E.T.A.E.CI.....

5. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. De jur împrejur limitat în afară de un cerc de puncte: coroana Domnească și ISTRATI... M.

Rv: Căciula Domnitorului în formă de căciulă țurcănească, dedesubtul căreia buzduganul și iataganul încrucișate. În jur limitat în afară de un cerc de puncte;... MOLD 6.

6. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga, dedesubtul căruia capul de zimbri. În jur limitate de două cercuri lineare: coroana domnească IOHAN ISTRAT DORVV.

Rv: Monograma externă C înăuntrul căreia litera B cu 2 puncte. În jur limitate de două cercuri lineare: coroana și SOLIDVS... 68.

7. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. În jur limitate de două cercuri lineare: coroana și IOHAN ISTR...

Rv: Monograma externă C înăuntrul căreia litera B cu 3 puncte. În jur limitate de două cercuri lineare: L.I.DVSCIVI... În afara cercului extern al marginei stanței, prin faptul că moneda a fost

defectuos bătută se observă două stele cu câte 5 raze ce despărteau pe stanță matricele diferitelor monete.

8. Moneta este defectuos bătută prezentând atât pe avers cât și pe revers două jumătăți din matrice. Această piesă ne evidențiază modul în care au fost executate monetele și anume: Matricele consistând din plăci dreptunghiulare de fier sau oțel, late de 2 cm. și în lungimi mai mari, pe cari plăci se gravau prin ajutorul patricelor 2 sau mai multe figuri monetare, despărțite prin spații libere de 3—5 m.m. în cari se gravau stele cu 5 raze ce serveau ca puncte de reper. Intre două plăci una prezentând matricea aversului, iar cea de a doua a reversului, se punea o foaie de aramă, probabil încălzită, în grosime de 0,5 m.m., pe care cu câteva lovituri de ciocan, apărea în relief atributele piesei gravate pe matrice. Din cauza materialului gros din care se efectuau matricele, ele se deteriorau repede după executarea unui număr foarte limitat de monete.

Așa se explică cum în numismatica din secolul XIV-lea, XVII-lea atât la monetele lui Dabija cât și ale Domnitorilor anteriori, este foarte greu să găsim două monete identice, ele variind la infinit din cauza schimbărilor de litere datorite executării rudimentare și lipsei de cultură a gravorului.

Moneta No. 8 prezintă:

Ar.: Două segmente incomplete apropiindu-se cu marginile lor convexe. Segmentul superior reprezintă $\frac{1}{3}$ inferioară a matricei aversului, din care a rămas capul de zimbru și inscripția ISTRATT între două cercuri lineare. Segmentul inferior reprezintă $\frac{1}{3}$ superioară a matricei, din care a rămas în centru numai capul Domnitorului, după care între două cercuri lineare apare coroana și IO... ☉. În spațiu gol dintre segmente două stele cu 5 raze.

Rr.: Identic ca execuție ca aversul. În segmentul superior între două cercuri lineare... DVSCIV. În segmentul inferior $\frac{1}{2}$ superioară a monogramei C înăuntru căreia apare B, iar în jur între două cercuri lineare: coroana SC... 18. În spațiul gol dintre segmente o stea cu 5 raze.

9. *Ar.*: Domnitorul călare galopând spre stânga, dedesuptul căruia capul de zimbru. În jur limitate de 2 cercuri lineare: coroana. 168. A. NISTRATMOLVV.

Rr.: Monograma externă C înăuntru căreia există litera C. În jur limitate de două cercuri punctate... DVBISOMDI 6...

10. *Ar.*: Domnitorul călare galopând spre stânga. În jur între

două cercuri lineare: coroana. IOH.A.N... SVV. Deasupra în spațiul gol trei stele cu câte 5 raze.

Rv: Monograma externă **C** înăuntru căreia un H. In jur între două cercuri lineare: coroana .SO:LIDVS CIVIMO.16.

11. *Av:* Domnitorul călare galopând spre stânga, din care pe moneda apare numai $\frac{2}{3}$ anterioară In jur între două cercuri lineare:.. ISTRATDOB...

Rv: Monograma externă **C** înăuntru căreia un **A** stilizat. In jur între două cercuri lineare:... SOLIDVSCIVI... In afara câmpului două stele cu 5 raze.

12. *Av:* Domnitorul călare galopând spre stânga, dedesuptul căruia capul de zimbri. In jur între două cercuri lineare: coroana IOHANISTRTD...

Rv: Monograma externă **C** înăuntru căreia litera I, cu 3 puncte. In jur între două cercuri lineare... LIDVEGIVV...

13. *Av:* Domnitorul călare galopând spre stânga, dedesuptul căruia capul de zimbri. In jur între două cercuri lineare... ANIHSTRATD...

Rv: Monograma externă **C** înăuntru căreia semnul X . In jur între două cercuri punctate:... CIDVSCIVI... In partea superioară a monetei apare din segmentul superior a matricei alăturate un semicerc cu coroană. In spațiul rămas gol 2 stele cu câte 5 raze.

14. *Av:* Domnitorul călare galopând spre stânga, dedesuptul căruia capul de zimbri. In jur între două cercuri lineare:... ISTSTDOR...

Rv: Monograma externă **C** înăuntru căreia semnul X . In jur între două cercuri lineare... OLIDVSCIVIR...

15. *Av:* Domnitorul călare galopând spre stânga. In jur între două cercuri punctate... ONIHSTATI...

Rv: Monograma externă **C** înăuntru căreia semnul X . In jur între două cercuri lineare incomplete, din care apar numai $\frac{2}{3}$ inferioare inscripția... LIDVSCIVI... In partea inferioară a monetei apare din segmentul superior al matricei vecine un cerc punctat incomplet și coroana. In spațiul gol dintre cele două segmente 4 stele cu câte 5 raze. Moneta este găurită.

16. *Av:* Domnitorul călare galopând spre stânga, dedesuptul căruia capul de zimbri. In jur între două cercuri punctate... HIHSTRATD...

Rv: Monograma externă **C** înăuntru căreia semnul X și un

punct. In jur între două cercuri lineare, din care pe monetă nu apare de cât $\frac{1}{2}$ inferioara, inscripție... LIDVSCIVI. In partea inferioară a monetei apare un cerc punctat, incomplet și partea superioară din coroană. In spațiul gol dintre cele două segmente o stea cu 5 raze.

17. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. In jur între două cercuri lineare inscripția: ITR. BISA. ISTR. TVV, parte din coroană.

Rv: Monograma externă **D** înăuntru căreia litera **I**. In jur între două cercuri lineare inscripția: + SOLIDVSDGRM 168.

18. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. In jur între două cercuri punctate coroana și inscripția: DM... HISTRATVV.

Rv: Monograma **S**. In jur între două cercuri punctate + SOLIDVSC... V 168.

19. *Av*: Domnitorul călare galopând spre stânga. In jur între două cercuri punctate: coroana DM... STRAT.V.V.

Rv: Monograma **V** cu punct central. In jur între două cercuri de sfoară: + SOLIDVS... DM 168. Moneta este de aramă argintată.

Monetele lui Mihnea Radul (1658—1660).

In tezaurul nostru se găsesc și un număr de 7 șilingi ai lui Mihnea Radul. (Tabela, No. 20—21).

Asupra acestor monete cari au fost foarte bine descrise de C. Moisil ¹⁾ nu avem de adăugat de cât faptul că amestecul de șilingi a lui Dabija-Vodă cu aceia ai lui Mihnea, cari din punctul de vedere al execuției artistice cât și a metalului sunt foarte asemănători, arată posibilitatea unei fabricațiuni comune în pinițele Castelului Domnesc din Suceava.

Deși se descriu șilingi de argint a lui Mihnea Radul, totuși nu am văzut până în prezent. In tezaurul nostru găsim o piesă de aramă argintată.

Din grupul de șilingi deosebim trei varietăți cari se deosebesc numai prin modul de așezare al anului 1658, după cum se poate vedea pe planșă. Nici o altă deosebire în inscripție.

Pentru toate detaliile cu privire la descrierea monetei ne referim la studiul lui C. Moisil mai sus citat.

DR. G. SEVEREANU.

¹⁾ *Analele Acad. Române* XXXVI (1914) p. 536.

EFIGIA MONETARĂ A LUI RADU I. BASARAB

În Buletinul Monumentelor Istorice consacrat Bisericii Domnești din Curtea de Argeș, d-l C. Moisil descrie cu competența sa numismatică, monetele lui Radu I. Basarab, bine cunoscute grație descoperirii importantului tezaur monetar din Slatina (1914) care conținea, astfel după cum am descris în Buletinul Societății Numismatice Române No. 40 din 1921, peste 1400 piese de diferite tipuri.

De oarece o bună parte din acest tezaur îmi aparține, bazat pe un material numismatic foarte bogat, am început descrierea variantelor diferitelor tipuri monetare, cu cel mai important tip, care de altfel a apărut pentru prima oară în tezaurul din Slatina, tipul zis «cavaler» din care am descris 42 variante, însoțind descrierea cu considerațiunile numismatice ce reeșiau în mod firesc din studiul monetelor. În acel studiu am insistat mai cu deosebire asupra caracterelor eraldice cari erau cu atât mai importante, cu cât ele apăreau în numismatica românească pentru prima oară, prin reprezentarea efigiei Domnitorului, care nu era cunoscută până la descoperirea acestui tip monetar.

Grație descoperirii mormântului lui Radu I. Basarab, în biserica Curței Domnești din Curtea de Argeș, precum și a descoperirii a două portrete pictate «a fresco» pe zidurile aceleși biserici, noi elemente vin să îmbogățească istoria politică și culturală a lui Radu I. Basarab.

* * *

În notița de față voesc să elucidez două puncte ce au fost contestate de d-l C. Moisil în lucrarea sus citată.

Intr'adevăr deși studiul monetelor tip cavaler mi-l bazasem pe cel mai bogat material numismatic cunoscut, și ca atare aveam și am credință că ideile emise reprezintă interpretarea riguros științifică a caracterelor monetare, totuși D-l C. Moisil, contestă (probabil bazat pe studiul puținelor exemplare ce posedă colecția Academiei Române) exactitatea caracterelor eraldice descrise de mine, susținând că pe moneta din acest tip:

a) Cavalerul reprezintă pe însăși Domnitorul, însă nu are de a face cu portretul lui, ci numai cu o figură convențională — cum se întâlnește și pe monetele medievale străine — care însă înfățișează în liniamente generale, costumul în care îi plăcea lui Radu, să se înfățișeze.

b) Contestă din descrierea mea, lipsa coifului pe capul cavalerului, fiind încredințat că gravorul a însemnat în mod sumar acest coif care nu se poate bine distinge, dar care totuși nu poate să lipsească într'o reprezentare heraldică.

* * *

În lucrarea mea apărută în Octombrie 1921, deci înainte de a se da la iveală mormântul No. 10 ce conținea pe însăși Vodă Radu I, mi-am expirat convingerea că pe monetă, gravorul a reprezentat, cu multă artă de alt-fel, însăși figura Domnitorului, pe care o descriam ca aceea a unui tânăr plin la față, cu mustață, ochii mari, părul buclat. Lipsiă din descrierea mea numai culoarea părului spre a putea distinge pe efigia monetară portretul ctitorului bisericii Domnești din Curtea de Argeș.

Descoperirea chipului lui Radu I. în icoana hramului bisericii, cât și a mormântului în care s'au găsit bucle de păr castaniu, vin să adeverească părerea mea asupra reprezentării figurale.

Fig. 1.

Intr'adevăr D-l Drăgiceanu în lucrarea citată pag. 46 descrie ast-fel portretul lui Radu I:

«Din faptul că s'a găsit în mormântul lui plete castanii, se poate deduce că el a murit tânăr, scurtându-se zilele, cum zice hrisovul pentru Tismana al fiului său Dan. Figura lui este reprezentată în scena hramului bisericii de la intrare, unde Domnul cu plete și cu barbă castanie, îngenuchiat, întinde mâinile în poză de rugăciune,

înaintea tronului lui Hristos, întocmai ca împărații bizantini. De altfel în momentul ridicării lespezii ce reprezenta capul mormântului, se dete de scheletul domnitorului la care în dreaptul bărbiei exista o materie șcămooasă neagră, călțooasă, care da impresia unei bărbi, dar în care prin cercetările făcute la microscop de dr. Grigoriu se constată textură de mătase, amestecată cu fire de păr castaniu».

Singura deosebire între această descriere ce reprezenta figura. Domnitorului în clipa săvârșirii lui din viață și descrierea mea, o găsim în lipsa bărbii pe efigia monetară, pe când ea există în portretul ctitoricesc și în resturile mortuare.

Această deosebire o explic prin faptul că moneda tip cavaler reprezintă incontestabil prima serie din tipurile monetare, ca atare ea a fost bătută în primul an al domniei, atunci când Domnitorul tânăr fiind, nu purta încă barbă, pe care și-a lăsat-o să crească în urmă, astfel că în al zecelea an de domnie, când a fost înmormântat și când probabil îi s'a zugrăvit portretul ctitoricesc în biserică, el o avea.

Al doilea punct controversat este al reprezentării coifului pe capul cavalerului.

Din acest punct de vedere atât ruinele curții domnești cât și picturile și sculptura din biserică, ne-a dat la iveală elemente eraldice de cea mai mare importanță, cari sunt în strânsă legătură cu reprezentarea eraldică a monetei.

Astfel găsim:

1) Un portret pictat la stâlpul cu mormântul cavalerului, din care portret capul este șters.

2) Piatra mormântală a cavalerului zis Radu Negru.

3) Un cavaler cu sulită (fragment de teracotă) găsită în ruinele palatului domnesc din Curtea de Argeș.

Existența acestor reprezentări de cavaleri cari prin analogie s'a dedus că erau mult mai numeroase în pictura primitivă a bisericii, existând pe fețele stâlpilor lângă cari au fost îngropați Domnii și fii de Domni în Biserica Domnească, ar însemna pentru d. Drăghiceanu existența feudalității la prima organizare a statului muntean, care în secolul al XIV s'a organizat după modelul Ungaricii Angevine, care și acest stat la rândul său fusese organizat feudal, de Carol Robert după organizarea statului francez și napolitan (părerea lui Hubert).

Dacă facem o comparație între tipurile monetare ale lui Radu I. și a predecesorului său Vladislav I. Basarab, incontestabil, că găsim că Radu I. a dat o deosebită atențiune cel puțin la monetele cu tipul cavaler, regulilor eraldice, care tip de sigur că a fost executat de un gravor străin. Celelalte tipuri, dintre cari unele sunt identice cu tipurile monetare ale predecesorului său Vladislav I. sunt de o execuție mult mai puțin artistică, care merge descrescând până la ultimul tip la care găsim o vădită lipsă de carte a gra-

vorului, de oarece inscripțiunile monetare reprezintă o alcătuire de litere fără nici un înțeles.

Examinând cu atențiune moneta tip cavaler din care reproducem în mărime dublă, patru exemplare, din cele mai bine executate, nu mai rămâne îndoială că gravorul a reprezentat pe Domnitor cu capul gol, deci lipsindu-i coiful, așa cum l-am descris în Buletinul Societății Numismatice No. 40—1921.

În această privință, după cum observă foarte judicios d-l C. Moisil, din punct de vedere eraldic este o derogare foarte importantă, de oarece regula eraldică a secolului XIV și XV implică reprezentarea coifului fie pe capul cavalerului fie alături, cum găsim pe pecetia a lui Jean de Ligue (1406) sau a lui Wilhelm de Laire (1408).

Nu putem ști cărui fapt se datorește această lipsă a coifului. Am putea admite că gravorul având un spațiu redus și vrând să dea figurii Domnitorului, o asemănare, pe care de altfel, după cum am arătat, a reușit pe deplin să o dea, nu a mai putut adăuga și coiful care i-ar fi acoperit părul buclat și toate caracterele figurii.

Un fapt rămâne neîndoelnic și ținem să-l accentuăm, estelipsa coifului pe capul cavalerului și ca atare descrierea d-lui C. Moisil mai sus amintită din Buletinul Monumentelor Istorice, trebuie modificată în raport cu realitatea.

DR. G. SEVEREANU

O ÎNCERCARE DE STABILIZAREA MONETEI ÎN 1848

Nenumărate au fost nemulțumirile locuitorilor Principatelor, mai ales după tratatul dela Adrianopole, în privința stabilizării valorii monetei. Încercări de îndreptare s'au făcut de multe ori, iar Regulamentul organic, stabilește în art. 65, modul de valorizare al banilor. Era o situație poate, mai încurcată de cât aceea ce am apucat-o noi, în acești din urmă ani.

Negustorii din Calafat, cam la aceeași dată, se plâneau autorităților, de neînțelegerile și încurcăturile ivite, din cauza banilor ce umblau în «schelă». Unor astfel de împrejurări, se datorește întărirea domnitorului Gheorghe Bibescu, dela 3 Martie, 1848, a jurnalului, ce urmează aci:

Jurnal 1)

În urmarea luminatului ofiț, sub No. 114 către acest sfat, și care coprinde că cinstita obișnuită Obșteasca Adunare, prin raportul cu No. 112, au supus la cunoștința l. Sale chibzuirea de a se sta-

1) *Vestitorul românesc* gazetă semi-oficială 1848 No. 19.

tornici în toată țara numai un fel de curs al monedelor, fiindcă din pricina variatelor prețuri cu care țirculează acum, se întâmpla felurite pagubi la transacții; că această chibzuire încuviințându-se de către Înălțimea Sa, o dă tot de odată în cunoștința sfatului, căruia poruncește a lua cuvenitele măsuri spre a se pune în lucrare, și că D. marele vistier este însărcinat a înfățișa la sfat știința de deosebitele prețuri ce urmează în politie și porturile țării.

Astăzi luni, 23 Februarie, anul 1848. D. marele Vistier înfățișând la sfat listă pentru tot felul de monedă cu prețul lor care circulează atât în orașe cât și în portul Brăilei, cel mai de căpetenie pentru comerț, a văzut că cursul monedelor, neavând prețul hotărât, curg după o singură voință a speculanților, și spre curmare, sfatul, având de bază cel din urmă period al articolului 65 din Regulamentul organic, că, adică, galbenul împărătesc sau olandez este hotărât de 14 sfanțihii, sau în lei 31, parale douăzeci, luându-se acest preț al sfanțihilor și al galbenilor drept temei nestrămutat al cursului monedelor pentru toate daraverile ce urmează întru cea dinăuntru circulație a principatului, după întâia sa prețuire de monedă, hotărăște: că, după prețul de sus al galbenului adică de lei trei-zeci și unu, parale douăzeci, și al sfanțihului de lei doi, parale zece. să circuleze și cele de mai jos monede cari, după cele dintr'însele greuțai, corespund cu prețul hotărât al galbenului, și anume:

Patru-spre-zece lei și parale două, icosarul vechi drept la cumpănă.

Doi-spre-zece lei și parale zece, icosarul nou drept la cumpănă.

Zece lei parale douăzeci, rubla de argint.

Opt lei parale opt iuslucul.

Cinci lei parale trei-zeci rubiana dreaptă la cumpănă.

Aceste prețuri ale monedelor să se publice în tot principatul ca să fie cunoscute publicului, și cu mărginire, că dela ziua publicației, după cursul de șase luni, toate acestea au să circuleze cu prețul ce se hotărăște aci.

Iar pentru transacțiile ce vor fi având încheiate feluri de neguțători și alții cu dată mai înainte de publicarea acestui jurnal, acelea urmează a se referi de către platnici în moneda accia ce se va vorbi în acele transacții, precum și de vor fi în lei, să se plătească leul după cursul monedei ce circula atunci în acel loc când s'a făcut acea transacție.

Acest jurnal se va supune la cunoștința și întărirea M. Sale prea înălțatului nostru Domn de către D. Marele Vistier și în urmă se va publica.

(Iscăliți) M. Văleanu, A. Vilara C. Cornescu, C. Herăscu. Colonel Odobescu.

MEDALISTICA NOASTRĂ ÎN 1923

Putem spune cu mândrie, că cea mai mare parte din lucrările de artă medalistică efectuate în anul acesta¹⁾ la noi sau pentru noi, se datorese distinsului medalist C. Kristescu. După ce și-a câștigat un loc în medalistică prin câteva lucrări expuse la Paris și după ce s'a distins în țară printr'o serie de medalii și plachete de o finetă de execuție remarcabilă, artistul nostru ne-a dat anii trecuți splendidele medalii: a Victorici și a încoronării Suveranilor României, iar anul acesta o sumă de medalii și plachete tot atât de reușite²⁾.

Caracteristica artei lui Kristescu este relieful foarte mic, a cărui execuție însă reclamă dela artist o extraordinară îndemnare în așezarea planurilor, spre a putea da figurilor și scenelor perspectiva necesară. De altfel în aceasta constă și deosebirea dintre medalistica franceză, al cărei elev este Kristescu, și cea germană care caută să execute relieful cât mai pronunțat.

Am avut prilejul să admir în atelierul lui Kristescu, instalat provizoriu într'o aripă neterminată a Universității din București, mai multe machete superbe, între cari m'a impresionat în mod special un portret al defunctului Petre Carp, destinat pentru o viitoare medalie a acestui distins bărbat de stat.

Dintre lucrările terminate în cursul acestui an, amintesc în primul rând admirabila plachetă executată pentru jubileul d-lui M. Blank. Placheta este cu o singură față (10X7 cm.) și reprezintă bustul d-lui Blank în profil spre stânga, într'un medalion rotund așezat pe un snop de spice de grâu și decorat sus la dreapta cu o ramură de lauri. Sub bust un vapor de marfă plutește departe pe valurile mării. Legenda este următoarea: sus la stânga: BUCURESCI 20 IULIE 1923; jos la stânga pe 4 rânduri: OMAGIU DE ADMIRAȚIE LUI MAURICIU BLANK CU OCAZIA ANIVERSĂREI A 75 ANI DE VIAȚĂ RODNICĂ. Pe marginea

¹⁾ Toate lucrările medalistice privitoare la România s'au publicat, pe măsură ce au apărut, în *Cronica numismatică și arheologică*.

²⁾ O dare de seamă despre activitatea lui Kristescu s'a publicat în revista *Ilustrația, Martie 1923*.

inferioară a plăchetei: «*Soc. anonimă continentală p. exp. cereale*». (Fig. 3).

Fig. 1.

Fig. 2.

In legătură cu jubileul d-lui Blank s'a bătut și o foarte reușită medalie datorită inițiativei d-lui Chr. Staicovici, distinsul nostru numismat. Ea a fost oferită sărbătoritului de către comitetul Bursei din București și a fost executată prin Societatea Medalistică Română de către cunoscutul sculptor vienez L. Hoyer.

Medalia reprezintă pe față bustul d-lui Blank, de o asemănare perfectă, și legenda: PREȘEDINTELUI EL. MAURICIU BLANK * BURSA DIN BUCUREȘTI. * Pe revers o admirabilă alegorie a comerțului și industriei și legenda: CU PRILEJUL IMPLINIRII VÂRSTEI DE 75 ANI, jos 1848-1923. (Fig. 1-2).

Fig. 3.

Alături de aceste lucrări merită o mențiune specială medaliile executate de Kristescu pentru expozițiile agricole din toamna acestui an¹⁾.

¹⁾ Publicate în *Cronica numismatică și arheologică IV (1923) Nr. 5-6.*

Pentru expozițiile de animale organizate de Ministerul Agriculturii el a compus două medalii: una pentru crescătorii de cai și alta pentru crescătorii de vite. (Fig. 4—5).

Fig. 4.

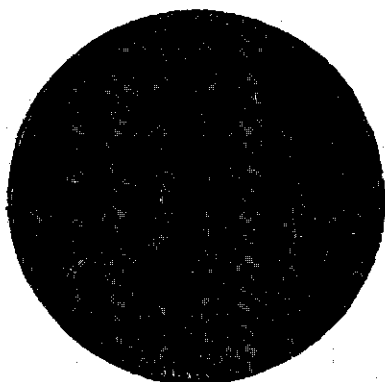

Fig. 5.

Pentru expoziția agricolă și industrială din Iași, așa zisa expoziție a Moldovei întregite, artistul nostru a executat o medalie

Fig. 6.

mult mai artistică, reprezentând într'o admirabilă alegorie reunirea Bucovinei și Basarabiei cu Moldova. (Fig. 6). Această alegorie este, după mine, una dintre cele mai reușite ale lui Kristescu, și una dintre cele mai caracteristice din întreaga medalistică noastră.

I. PROBOTA.

DOCUMENTE

25.

1468 Mai 18, sub Radu Vodă.

«...Dă Domnia Mea această poruncă lui Dâlban cu fiii săi pentruca să-i fie munte din Andrian jumătate pentrucă l-a cumpărat dela Jitian cu 330 de aspri...». Al. Ștefulescu, Gorjul istorie și pitoresc, Tg.-Jiu, 1904, p. XVIII.

26.

1576 Sept. 11, sub Mihnea Vodă.

«...și iar a cumpărat Jitian și frate-său Stanciul o țigancă anume Neaga de la Zacharia din Purcari cu 380 de aspri gata...». *Ibid.* p. XVIII.

27.

1583 Mai 23, sub Mihnea Vodă.

«...și iar a cumpărat Mareș un țigan anume Lulea de la Barbul Benga cu 1200 aspri de argint». *Ibid.* p. XLVIII.

28.

1595, sub Mihai Viteazul.

Stoica Râioșianul Țog. II-lea. cumpără pe țiganii Stan și Avram și pe muma lor Rucșana și țigancă lui Stan anume Dragomira, cu 800 de aspri — și cu doi cai buni, prețul lor 2000 de aspri. *Ibid.* p. XLIX.

29.

1610 Februarie 1.

Mai mulți moșneni din Deșiu se vând rumâni cu moșia lor pentru 70.000 de aspri gata. *Ibid.* p. XLVIII.

30.

1610 Mai 30, sub Radu Vodă Șerban.

«...și iar a cumpărat Vladul un loc în Măscătești de la Vladul Diaconul cu 200 de aspri gata». *Ibid.* p. XIV.

31.

1611 Februarie 27.

Radu Vodă dă moșiile și țiganii lui Căzan, lui Preda sluger fiindcă acesta împrumutase pe Căzan cu 60.000 de aspri turcești. *Ibid.* p. XLIX.

32.

1613 Mai 2.

Satul Rogojelul de moșneni se vând rumâni cu 20.000 de aspri gata. *Ibid.* p. XLVIII.

33.

1615 Martie 11, sub Radu Milneu.

Preda Logofătul din Popești, cumpără satul Popeștii de la Mîinea și de la frații săi... cu 14.000 de aspri gata. *Ibid.* p. XXIV

34.

1618 Aprilie 24. Al. Vodă Ibaș confirmă lui Udrea Postelnicul mai multe cumpărături de țigani:

«...și iar să fie slugii domniei mele Udrea din Roșia un țigan anume Dragomir, pentrucă la cumpărat de la unchiul său Hamza fiul lui Neagoe din Crasna cu o vacă cu lapte, un bou, și o slănină de carne grasă și 500 de aspri gata — și o țigancă anume Vărlina cu 1200 de aspri și 2 banițe de grâu, și 2 țigani anume Negreiu și Vintilă cu 220 de aspri gata, și un țigan Stan Lăutarul cu 200 de aspri gata. *Ibid.* p. I.

35.

1619 (7127) Febr. 13 sub, Gavril Morilă.

Dumitru din Filiaș vinde partea lui cât se va alege «din câmp și din pădure, și din apă și din siliștea satului și de pe toate hotarele» în Strâmba cu «15.000 aspri și cu o bivoliță cu malac, prețul ei 1000 aspri». Al. Ștefulescu, Strâmba, Tg.-Jiu, 1906, p. III.

36.

1619 (7127) Febr. 13, sub Gavril Morilă.

Röman din Murgești vinde partea lui «toată de peste toate hotarele oricât se va alege, din câmp și din pădure și din apă și

din siliștea satului și de pretutindeni și cu vecini oricâți se vor găsi... cu un cal bun, prețul lui 2000 și cu 12 oi cu mieii, prețul lor aspri 1440 și cu două vaci, și cu un bou, prețul lor 3000 aspri și apoi aspri gata 1000. *Ibid.* p. 112.

37.

1622 Febr. 6, sub Radu Mihnea.

Dochia Vistiereasa, soția lui Stoica Vistierul, libercază de ru-mânia mai mulți oameni cu 24.000 de aspri. Al. Ștefulescu, Gorjul istoric și pitoresc, Tg.-Jiu, 1904, p. XLVI.

38.

1627 (7135) Aprilie 20. Alexandru Vodă către Egum. M-rii Strâmba.

«...să fie volnic cu cartea Domniei Meale să-și întoarne 600 de bani de la Stoica Armaș ot Sătsel căci i au luoatu fără cale și fără judecată...». Al. Ștefulescu, Strâmba, Tg.-Jiu, 1906, p. 113.

39.

1636 Mai 7, sub Matei Basarab.

«...și iar a cumpărat Dabela de la Mărița din Grivi un loc de arătură la morinți cu 100 aspri gata». Al. Ștefulescu, Gorjul istoric și pitoresc, Tg.-Jiu, 1904, p. XIII--XIV.

40.

1636 (7115 Buc.). Oct. 21 Matei Vodă confirmă lui Dimitrie Filișteanu mare Pitar... stăpânire în Crasna.

«...pentru că a cumpărat... jup. Dumitru mare Pitar această moșie... de la Stanciul... cu 5200 de aspri...». Al. Ștefulescu, Crasna, Buc. 1910, p. 70.

41.

1639 (7117). Iunie 28. Matei Vodă confirmă lui Dumitru Filișteanu mare Pitar «să-i fie moșie în Buzești în jud. Gorj, însă partea lui Radu și partea lui Vasile fii lui Voicu toată $\frac{1}{3}$ parte dintr-untei... cu 3.000 aspri gata...». *Ibid.* p. 77.

42.

1639 (7147) *Iunie 28, sub Matei Vodă.*

«... a cumpărat jum. Dumitru mare Pitar aceste țigănci de la Necula Paharnicul... cu 4.200 aspri gata...» *Ibid.* p. 77.

43.

1642 (7150) *Ianuarie 8. Matei Vodă* confirmă m-rii Crasna stăpânire peste ... părți de moșii:

«... 2 fălci de loc... ce le-a cumpărat cu 200 aspri gata... 2 fălci și jum. cu 250 aspri și dela Stan un loc de la Corni... cu 100 aspri... un loc de 3 fălci de loc și un codru... cu 350 aspri... un loc de la Jarăști cu 100 aspri și alt loc... cu 140 aspri... o livade lazul Miclii cu 115 aspri și iar a cumpărat egum... un loc în deal de la Hamza... cu o vacă, iar Hamza... încă a fost cumpărat acel loc... iarăș cu o vacă mare și de la Cotoroga viea lui cea bătrână cu 160 aspri... alt loc... cu 340 aspri și iar de la Cotoroga 2 locuri, unul la vie și unul la Bârne cu 200 aspri gata. Și iarăși a cumpărat egum. Teofil de la Diicul fiul lui Moga... partea lui de moșie toată... cu 1.000 aspri gata...». *Ibid.* p. 83.

44.

1642 (7150) *Ianuarie 8. Matei Vodă* confirmă m-rii Crasna stăpânire peste mai multe părți de moșie din Buzzești și Crasna:

«... Padina Obreajenului, 2 fălci de loc pentru că a cumpărat-ermonahul Teofil... cu 200 aspri... și iarăși la Padina Obreajenului- 2 fălci și jum. cu 250 aspri... un loc de la Corni cu 100 aspri, un loc de 3 fălcii, un codru de la meri cu 350 aspri... un loc la Jarăști cu 100 aspri și alt loc... lângă Scoruș cu 140 aspri... o livade lazul Miclii cu 115 aspri, un loc... din Crasna pentru o vacă vie... 160 aspri un loc... de 390 aspri... un loc la vie la vale iar alt la Bârne cu 200 aspri și... dela Diicul fiul Mogăi din Buzzești partea lui cu 1000 aspri...». *Ibid.* p. 57.

45.

1642, *Aprilie 9, sub Matei Vodă.*

Pătru Ștefulescu din Albeni vinde lui Stoica Glodeanul 2 fălci de pământ în Albeni cu 480 de aspri. Al. Ștefulescu, Gorjul istoric și pitoresc. Tg.-Jiu, 1904, p. XXIV.

46.

1644 Ianuarie 8, sub Matei Basarab:

«...și iar să-i fie jup. Ancăi o țigancă anume Stanca fata lui Ianoși țiganul pentrucă o au cumpărat Frățilă stolnicul... cu 4000 de aspri gata...». *Ibid.* p. L.

47.

1644 (7152) 3 Martie, sub Matei Vodă.

Vlad și Stan Scutarii din Brăniștoi vând slujerului D. Filișanul partea lor de moșia din Drăgoești, însă al 8-lea tei cu 3400 aspri și o vacă cu vitelul ei, prețuită 600 aspri. Al. Ștefulescu, Crasna, Buc., 1910, p. 87.

48.

1644 Martie 20, sub Matei Basarab.

Vlad Bârsescul se părăște cu Stanciul Băiașul că ar fi plătit o datorie de 100 de ughi. Cercetându-se, Domnul hotărăște ca Stanciul Băiașul «să aibă a plăti numai el singur la mâna lui Vladul galbeni 100. Al. Ștefulescu, Gorjul istoric și pitoresc, Tg.-Jiu, p. 7-8.

49.

1644 (7152) 13 Iunie, sub Matei Basarab.

«...vând partea lui Stroc de moșie iar din Drăgoești cu 7400 aspri gata». Al. Ștefulescu, Crasna, Buc. 1910, p. 87.

50.

1645 Noembrie 11, sub Matei Vodă.

Stanciul și Dumitru cu fiii lor liberează de rumânie pe Oprea și Ivanu pentru 20 de ughi. Al. Ștefulescu, Gorjul istoric și pitoresc. Tg.-Jiu, 1904, p. XI.VII.

VALERIA STĂNESCU
Studentă

MEMBRII SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMÂNE ÎN ANUL 1923

Membri onorifici

- Dr. C. Angelescu*, prof. univ. Ministrul Instrucțiunii, București. Str. C. A. Rosetti 11 b.
P. S. S. I. Antonovici, episcopul Dunării de jos, Galați.
P. S. S. Traian Bădescu, episcopul Lugojului, Lugoj.
I. Biamu, profesor universitar, Membru Acad. Rom. București, Calca Victoriei 125.
I. G. Bibicescu, guvernator onorific al Băncii Naționale, București, Str. Mircea-Vodă 51.
Adrien Blanchet, membru al Institutului Franței, Paris, Boulevardul Émile Augier 10.
Ion I. C. Brătianu, Prim Ministru, București, Strada Lascar Catargiu 5.
Vintilă Brătianu, Ministru de Finanțe, București, Strada Aurel Vlaicu 19.
Baron Carlo Fasciotti, fost ministru plenipotențiar, Roma.
Paul Gore, mare proprietar, M. A. R., Chișinău.
D. Hagj-Theodorachi, mare industriaș, București, Str. V. Boerescu 6.
G. F. Hill, director la British Museum, Londra.
N. Iorgă, profesor universitar, M. A. R. București, Șoseaua Bonaparte 8.
Wilhelm Kabitschek, profesor universitar, Viena, IX. Pichlergasse 1.
Alex. Lăpedatu, prof. univ., M. A. R., Ministrul Cultelor, București.
H. Laureys, profesor universitar, Montreal (Canada), Av. Lansdown 529.
B. Missir, fost președinte al Senatului, București, Strada Berthelot 20.
G. Marnu, profesor universitar, M. A. R. București, Alca Blanc.
Myr. R. Netzhammer, arhiepiscop catolic, București, Strada Esculap 5.
I. Nistor, profesor universitar, Ministrul Bucovinei, M. A. R. Cernăuți.
M. Oromolu, guvernatorul Băncii Naționale, București, Strada Lipsicani 7.
V. Părcău, prof. universitar, directorul Muzeului de Antichități, M. A. R. București.
Echr. Pick, profesor universitar, directorul Cabinetului Numismatic, Gotha.
M. Pherekyde, fost ministru, București, Strada Eug. Stătescu 7.
I. Răducanu, prof. Acad. Comerț., București, Alca Vulpache, 10 (Parcul Filipescu).
Kurt Regling, director la Kaiser-Friedrich Museum, Berlin, C² Lustgarten.
H. Simar, Consul general al României, Montreal (Canada).
C. Smântănănescu, inspector general Siguranța Statului, București, Str. Avram Iancu 22.
O. Tufzali, profesor universitar, Iași, Strada Carol 6.
I. Ursu, profesor universitar, M. c. A. R., București.

Membri fondatori

- M. S. Ascher*, rentier, București, Calca Călărăși 3.
G. S. Becheanu, proprietar, București, Str. Sf. Ion Nou 9.
Banca Națională a României, București, Strada Lipsicani, 7.
Banca Marmorosch Blank & Co., București, Strada Paris, 1.
M. Blank, director de bancă, București Strada Dionisie 9.

- Dr. C. Brătianu*, medic, București, Bulevardul L. Catargiu 51.
N. Butculescu, sub adm. Casei Regale, București, Strada Câmpineanu 24.
G. Calomfirescu, mare proprietar, București, Strada Pompiliu Eliade 4.
Al. Cantacuzino, pensionar, București, Strada General Budișteanu 26.
Titu Darilescu, antreprenor de lucrări publice, București, Strada Speranței 47.
W. Knechtel, profesor pensionar, București, Strada Esculap 8.
I. C. Panăitescu, șef de serviciu la Eforia Spit. Civile, București, Str. Cazărmei 29.
Victor N. Popp, mare proprietar, București, Strada Maria Rosetti 17.
M. Seulescu, profesor universitar, fost ministru, București, Str. Alex. Lahovary 38.
D. Simionescu-Pămînceanu, București, Aleea Alexandru 50 (Parcul Filipescu).
Dr. G. Scereanu, conferențiar-universitar, București, Strada Victor Emanuel III, 26.
G. Sion, avocat, mare proprietar, Târgu-Oena (Bacău).
Carol Storch, artist sculptor, București, Calea Rahovei 17.
Fr. Storch, artist sculptor, București, Strada V. Alexandri 14.
M. C. Sutu, mare proprietar, M. A. R., București, Strada Romană 8.

Membri fondatori-onorifici

- Leonida Gussi*, fost prefect, București, Strada Scaune 40.
Ioșif M. Pincus, mare industriaș, București, Strada Romană 18.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Membri activi

- Boneo Alexandrescu*, proprietar, București, Strada Segmentului 3.
Victor Anastasin, profesor secundar, București, Bulevardul Ferdinand 26.
I. Andriesescu, docent universitar, subdir. Muzeului de Antichități, București.
Dr. I. Andronescu, medic, București, Bulevardul L. Catargiu.
Dr. N. I. Angelescu, farmacist, București, Strada Labirint 29.
I. Arapu, efor al Institutului Sofian, București, Strada Dionisie 30.
Dinu C. Arion, mare proprietar, București, Strada Frumoasă 42.
D. N. Bălescu, mare proprietar, București, B-dul L. Catargiu 18.
A. Basilescu, profesor universitar, București, Strada Scaune 14.
Valentin Bulă, profesor secundar, Iași, Strada Sărării 14.
Ștefan Calimacchi, mare proprietar, București, Strada Batiște 31.
Caton Călugăreanu, inspector la Siguranța G-rală a Statului, București.
I. Candrea, bancher, Sibiu.
Ștefan Capșa, mare industriaș, București, Hotel Capșa.
M. Corniol, mare industriaș, București, Strada Carol 30.
N. Coculescu, profesor universitar, București, Strada Piața Amzei 8.
D. Constantinescu, profesor secundar, București, Strada Cazărmei 45.
Vasile Catoiu, directorul școlii primare, Hârșova.
Viorica Dancoș, București, Strada Sf. Voievozi 39.
C. Darîdoglu, zărist, București, Hotel Excelsior.
N. St. Emanoil, inspector la Siguranța G-lă a Statului, București.
G. Farauga, mare proprietar, Brăila.
H. Fischer-Galați, mare industriaș, București, Aleea Suter 19.

- D. Z. Farnică*, mare comerciant, București, Splaiul Mihai-Vodă 8.
Dr. Orațiu N. Georgescu, medic, București, Stradela Sf. Spiridon 6.
Maria Goleseu, București, Strada G-ral Manu 32.
Maior V. Gorschi, București, Calea Victoriei 109.
General Gh. Iannescu, pensionar, Strada Prudenței 3.
C. I. Karadja, Grumăzești (Neamțu).
Al. Kirițescu, ziarist, București, Hotel Athénée-Palace.
M. Kogălniceanu, director de bancă, București, Calea Griviței 67.
Dr. C. Kollo, farmacist, București, Strada Maltopol 24 bis.
Virgil Lupescu, șeful contenciosului Casei de cooperatie, București, Str. Bucovina 1.
M. Manoilescu, director la Banca Țărănească, București.
Iulian Marinescu, profesor secundar, București, Strada Popa Tatu 107.
P. Mihăilescu, director la R. M. S., București, B-dul Cuza 78.
Const. Moisiu, director general al Arhivelor Statului, București, Str. Arhivelor 4.
Corneliu Moldoran, publicist, București, Strada Sf. Ionică 17.
C. N. Ploșor, profesor, Plenița (Dolj).
Paul Nicorescu, profesor secundar, Cetatea-Albă.
G. Olszewski, rentier, București, Calea Victoriei 69.
C. A. Orășianu, ziarist, București, Strada G-ral Lahovari 113.
General Scarlăt Panăitescu, director la Banca Românească, Chișinău, Str. Iașilor 5.
A. H. Papaxian, anticar, București, Strada Polonă 85.
Radu Perianu, profesor secundar, București, Strada Principele-Unitate 63.
Ștefan Petrescu, secretar la Camera de Comerț, București, Strada Isvoranu 17.
Nika Petrescu, avocat, Târgu-Jiu (Gorj).
1. Popa-Liscanu, director în Ministerul Instrucțiunii, București, Calea Plevei 24.
Aurelian Popescu, contabil șef al Băncii Chrisovelloni, București, Str. G-ral Poetaș 9.
C. Prodan, magistrat, București, Bulevardul Carol 61.
D. Protopopescu-Argeș, secretar la Senat, București, Strada Berzei 31.
Fr. Rey, secretar general Comisia Europeană Danubiană, Galați.
Căpitan Al. Saint-Georges, București, Strada Știrbei-Vodă 30.
Anastase Simu, mare proprietar, București, Strada Eldorado 7.
General Solocobu, pensionar, București, Strada Caragiale 17.
Chr. Staicoci, mare indust., secret. g-ral Camerei de Comerț, București, Str. Bursei 2.
Scarlăt Stan, funcționar, București, Strada C. A. Rosetti 41.
I. D. Ștefănescu, profesor, București, Strada Cometa 47.
D. Stoensescu, avocat și deputat, Craiova.
Pant. Synadino, mare comerciant, Chișinău, Str. Alexandru 81.
Iulian Teodorescu, profesor universitar, București, Șoseaua Jianu 8.
G. Tomescu, inspector Ministerul Muncii, Galați, Str. Roșiori 21.
C. G. Urziceanu, inginer, Strada Al. Lahovari 43.
G. Vărnar, mare proprietar, Spătărești (Suceava).
I. Vlădescu, profesor, București, Strada Militari 23.
Romulus Voinescu, directorul Siguranței G-rale a Statului, București, Str. Vântului 18.
G. Volenti, avocat și profesor, fost prefect, Vaslui.
N. I. Zamfirescu, procuror la Curtea de Casație, București, Strada V. Lascar 4.
C. I. Zamfirescu, mare proprietar, București, Strada V. Lascar 10.
Alex. Zisu, mare proprietar, București, Strada Dumbrava Roșie 3.

Membri corespondenți

- Dr. V. Antoneșcu*, medicul portului Turnu-Severin.
Alex. P. Arbore, profesor secundar, Focșani.
I. Băcilă, profesor secundar, București, Academia Română.
Alex. Băreacăilă, profesor secundar, directorul liceului, Turnu-Severin.
Dr. Emil Bahrfeldt, Berlin, Lichterfelde-Ost, Schillerstr. 16.
Dr. Max v. Bahrfeldt, pensionar, Halle (Saale) Germania..
Lucia Borș, prof. școala normală de fete, Buzău.
Tonu Bulat, profesor, direct. școalei normale Năsăud (jnd. Bistrița-Năsăud).
Ștefan Ciuceanu, profesor secundar, Craiova.
Virgil Drăghiceanu, secretar-director al Comis. Monum. Ist. București. Str. Știrbei-Vodă 184.
Vasilie Greca, profesor universitar, Cernăuți.
D. G. Ionescu, administratorul pescăriilor Statului, Brăila. Str. Vapoarelor, 8.
A. v. Loehr, Wien, I. Burgring 5.
Iulian Marșian, mare industriaș, Năsăud (Bistrița-Năsăud).
C. N. Mateescu, profesor secundar, Râmnicu-Vâlcea.
H. Metaxa, custode la Muzeul de Antichități, București.
Dr. C. Metzulescu, inspector sanitar, Craiova.
R. v. Münsterberg, Wien, I. Burgring, 5. University Library Cluj
Stoica Nicolaescu, profesor secundar, București, Strada 13 Septembrie 53.
Coriolan Petran, conferențiar la Universitate, Cluj.
L. Ruzicka, rentier, Wien. III Esteplatz 3.
D. M. Teodorescu, profesor universitar, Cluj.
Econom V. Ursăcescu, paroh, Olteștești (Fălciu).
X. Felichi, profesor la școala normală, Galați.
-

SOMMAIRE

Nr. 45

A. BLANCHET, *Les villes fortifiées de la Péninsule Balkanique d'après les monnaies de l'époque romaine* (en français).

VICTOR N. POPP, *Les médailles du Prince roumain Alexandre Cuxa*. Description des médailles frappées par ce Prince pour les expositions agricoles et industrielles qui ont eu lieu en 1864 et 1865 dans diverses villes de la Roumanie, comme Bucarest, Iassy et Fălticeni. Toutes ces pièces ont été fabriquées à Vienne par le graveur A. Pittner.

C. BĂNARU, *Sur la numismatique du Levant*. Pour compléter les informations de M. Hasluck, reproduites dans la Nr. 43—44 de la revue, l'auteur résume une étude de M. R. Peetz, publiée dans la Monatsblatt der Numism. Gesellschaft in Wien, X (1915) p. 19 suiv. qui donne des relations très intéressantes sur la manière par laquelle le commerce occidental introduisait, au XVIIe et XVIIIe siècles, des fausses monnaies dans l'empire ottoman.

I. MAETIAN, *Trésors de Transylvanie*. Version sur un trésor monétaire trouvé vers l'an 1880 dans les environs d'Orăştie.

CONST. MOISIL, *Entretiens numismatiques*. En commençant une série d'entretiens sur la numismatique, l'auteur publie dans ce numéro une esquisse sur les objets d'échange qui ont été employés avant l'invention de la monnaie. Il s'occupe d'objets-monnaie (bétail, armes, ustensiles, etc.) et de poids-monnaie (deben, sicle, etc.).

Nr. 46

M. C. SOUTZO, *La mine lourde d'Athènes, la réforme financière de Solon, la drachme attique légère ou denier de Néron* (en français).

L. RUTICKA, *Une collectionneuse royale de monnaies : Christine de Suède* (en français).

C. I. KARADJA, *Une épisode de l'histoire de la numismatique du Levant*. L'auteur raconte, d'après les documents de British Museum, l'affaire des faux dollars introduits en Turquie (Alep) par la Compagnie du Levant de connivence avec l'ambassadeur anglais Sir John Finch.

CONST. MOISIL, *Entretiens numismatiques*. En continuant les entretiens précédentes, l'auteur insiste sur les traditions qui existaient dans les différentes parties du monde grec antique sur l'invention de la monnaie.

VICTOR N. POPP, *Les médailles du Prince Cuxa*. La suite de l'article du numéro précédent. L'auteur décrit les médailles frappées par ce prince pour commémorer les nouvelles institutions créées pendant son règne. Les médailles sont dues au graveur français Caqué.

CONST. MOISIL, *Les premières sceaux roumains avec les armes unies de Moldavie et de Valachie*. Ce sont les princes phanariotes qui ont employés pour la première fois, dans leurs sceaux, les armes unies de ces deux pays roumains. D'abord ce fut Nicolas Mavrocordato qui après avoir régné en Moldavie, passa comme prince régnant en Valachie et mit alors dans son sceau les deux armes réunies (1716). La plus part de ses successeurs l'ont imité. Cette représentation héraldique, symbolisant l'idée de l'union des deux pays roumains, contribua en grande partie à la poursuite de cet idéal national.

Documents.

Nr. 47

N. JORGA, *Les monnaies du Prince Alexandre Cuza*. S'appuyant sur des documents inédits, trouvés dans l'archive de famille de M. Henri Place, fils du Victor Place, ancien consul général de France en Moldavie pendant l'époque des luttes pour l'Union des Principautés roumaines, l'auteur expose l'essai fait en 1860 par le Prince Cuza pour frapper de la monnaie nationale. L'unité monétaire devrait être le «roumain» et la frappe devait s'exécuter à Paris à l'Hôtel de la Monnaie. Victor Place a appuyé de son mieux le Prince dans cette affaire et le savant numismate français A. de Longpérier a fait lui-même les dessins des ces monnaies roumaines. Mais ils n'ont pas réussi, et ce n'est qu'en 1867, que le successeur de Cuza, Prince Charles I, a eu la chance de pouvoir frapper des monnaies roumaines.

DR. G. SEVEREANU, *Poids monétaires en verre*. Description d'une série de 24 petits poids monétaires en verre se trouvant dans la collection de l'auteur. Il y a 6 pièces romaines et byzantines et 18 orientales.

CONST. MOISIL, *Monnaies et trésors monétaires de Roumanie*. Suite du catalogue commencé en 1913 (Nr. 101—113).

— *Un blason intéressant du Prince Constantin Marcoardato*. Sur le portrait de ce prince fait par le peintre français Liotard se trouve un blason qui représente les armes de Moldavie et de Valachie, et comme pendant, au dessous, se trouve la scène de la légende de la famille de Jean Corvin (Hunyady) de Transylvanie.

Documents.

BCU Cluj / Central University Library Cluj.

Nr. 48

N. DRĂGANU, *Horgos*. C'est le nom très peu connu d'une monnaie qui a circulé en Transylvanie vers la fin du XVIII-e siècle et valait 17 Kreuzer.

CONST. MOISIL, *Sur les monnaies du Prince Cuza*. On donne la reproduction des dessins faits par le numismate français de Longpérier en 1860 pour les monnaies que Prince Cuza voulait frapper à Paris.

M. STĂNCESCU, *Les premiers essais de fonder une Banque Nationale en Roumanie*. Pour mettre fin à la crise financière qui succéda après le règne des Phanariotes, les hommes d'état roumains ont essayé plusieurs fois de fonder une Banque Nationale. L'auteur cite quelques dates nouvelles sur cette question.

DR. G. SEVEREANU, *Les monnaies du prince moldave Dabija et du prince valache Mihnea Radul*. Description d'un trésor contenant plusieurs variétés inédites de monnaies frappées par Dabija, mêlées avec des pièces du prince de Mihnea. L'auteur croit que les monnaies de Mihnea ont été elles aussi frappées dans l'atelier monétaire du Dabija à Suceava.

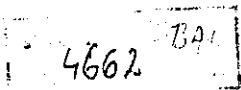
L'effigie monétaire du prince Radu I Basarab. A l'opposition de M. Moisil — qui a décrit le premier les monnaies au type du chevalier frappées par le prince valaque Radu I — l'auteur croit que cette effigie représente un vrai portait, et que le prince est figuré nue-tête, sans avoir la casque décrite par Moisil.

T. BULAT, *La valeur monétaire en Valachie en 1848*. L'auteur reproduit un intéressant document concernant le cours monétaire pour cet an en Valachie.

I. PROBOTA, *Les médailles roumaines frappées en 1923*.

Documents par Mlle Victoria Stănescu.

Tableau des membres de la Société Numismatique en 1923.

P. 183

BULETINUL

SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMÂNE

REVISTĂ TRIMESTRIALA
PENTRU NUMISMATICĂ ȘI ȘTIINȚELE AUXILIARE

sub îngrijirea D-ului

CONSTANTIN MOISIL

PROFESOR, NUMISMAT-AJUTOR ȘI MEMBRU CORESPONDENT
AL ACADEMIEI ROMÂNE

BCU Cluj / Cluj University Library Cluj

ANUL XVIII

1923

(Nr 45-48)

BUCUREȘTI

—
TIPOGRAFIA CURȚII REGALE **F. GÖBL. FII**

19, Strada Regală, 19

1923.

Documente

		<u>Pag.</u>
<i>Const. Moisil și C. I. Karadja,</i>	Documente dintre 1456—1818	58
—	Idem 1469—1832	94
<i>D-ra Victoria Stănescu,</i>	Idem 1468—1645	118

Bibliografie

<i>E. Babelon,</i>	Les monnaies grecques (ed. Payot) (<i>C. M.</i>)	32
<i>I. N. Svoronos,</i>	Trésor de la numismatique grecque ancienne (<i>C. M.</i>) . .	63

COMITETUL SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMANE

1922—1924

Președinte: *M. C. Sutu*; vice-președinte: *Al. Cantacuzino*;
secretar general: *Dr. G. Severeanu*; casier-contabil: *Y. N. Popp*;
membri: *N. Butculescu*, *W. Knechtel*, *Const. Moisil*, *M. Seulescu*,
C. I. Zamfirescu; secretar-redactor al Buletinului:
Const. Moisil.

CUPRINSUL

N. Drăganu, Horgoș (hergoș).
Const. Moisil, Cu privire la banii lui Cuza-Vodă.
M. Stănescu, Primele încercări de înființare a unei
Bănci Naționale în România.
Dr. G. Severeanu, Monetele lui Dabija-Vodă și ale
lui Mihnea-Vodă Radul.
— Efigia monetară a lui Radu I Basarab.
T. Bulat, O încercare de stabilizarea monetei în 1848.
I. Probota, Medalistica noastră în 1923.
DOCUMENTE, culese de D-ra *V. Stănescu*.
TABLOUL MEMBRILOR SOCIETĂȚII NU-
MISMATICE în 1923.
SOMMAIRE.

Redacția nu răspunde de părerile exprimate de
către autorii studiilor publicate în revistă.

Abonament anual lei 50. Membrii societății primesc revista gratuit.

Redacția: Calea Victoriei 135.

Administratoare: D-na Elena C. Moisil, Calea Șerban-Vodă 70.
